

ΝΕΟΙ ΤΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

‘Η ζωή στη γλώσσα και στη γραφή της

Κ. Α. ΑΓΟΥΡΙΔΗΣ

Πρώτα ή ζωή, μετά ή γλώσσα· τὰ σύμβολα πού αποτελούν όρο ύπαρξης κάθε νοητικού σχήματος, κάθε έσωτερικής σύλληψης και της έξωτερικεύσής της. ‘Η γλώσσα, γιά νά είναι γνήσια, πρέπει νά συμβαδίζει μέ τή ζωή. Καί ζωή σημαίνει ζωντάνια, συνεχής κίνηση, εξέλιξη. Τό ίδιο όφείλει νά είναι και ή άλληθνή γλώσσα, ή λαϊκή γλώσσα. ‘Η ζωή δέν έκφράζεται και δέν μαθαίνεται μέ θεωρίες, ούτε ή γλώσσα μέ γραμματικές γιατί και οι δύο «γίγνονται», δέν άνήκουν στό Ιστορικό παρελθόν γιά νά τίς δώσει κάποιος δίκαια.

Μαζί μέ τή γλώσσα πρέπει νά εξέλισσεται και ή γραφή της, τὰ σύμβολα τών ήχων. Αυτό, τουλάχιστον γιά τή γλώσσα μας, δέν συμβαίνει. ‘Η γραφή πολλές φορές τυποποιεί τή γλώσσα, τήν διαφοροποιεί, χρησιμοποιεί ένα γλωσσικό υποκατάστατο, όχι όμως τή γνήσια γλώσσα. ‘Όσοι άγνοούν τήν πραγματική γλώσσα τής φυλής τους, πρέπει πιά νά συνειδητοποιήσουν τήν τεράστια ελλόθνη τους, απέναντι στό λαό και ιδιαίτερα σέ μάς τούς νέους, πού συνίσταται όχι μόνο στό πώς νά γράφουμε και πώς νά μιλούμε, αλλά και στό πώς νά σκεφτόμαστε.

ΒΑΝΑ ΑΛΕΞΟΠΟΥΛΟΥ

‘Η γλώσσα ύπάρχει γιά νά έκφράζει τόν ψυχικό κόσμο τού ανθρώπου, τίς σκέψεις, τίς ιδέες και τίς αποφάσεις του, τὰ συναισθήματά του, νά είναι μέσο συνεννόησης μεταξύ τών ανθρώπων. Έπομένως ή γλώσσα είναι ή έκφραση τής ζωής, ή ίδια ή ζωή, πού ξεπηδάει άπ’ τήν ανθρώπινη ψυχή και έκφράζεται μέ λέξεις. Φυσικά μιιά γλώσσα πωτά μιλιέται και μετά γράφεται. Μέ τούς δύο αυτούς τρόπους πλουτίζεται, καλλιεργείται. ‘Η γραφή τής γλώσσας δίνει γραπτά τήν ζωή και είναι τόσο καλύτερη όσο πιά άπλή είναι και όσο συμβαίνει ή λέξη και ή ιδέα πού έκφράζεται μέ τή λέξη νά είναι δεμένες, νά μήν χωρίζονται. Τόσο πιά ζωντανές είναι ή γλώσσα και ή γραφή της όσο πιά καλά μπορεί νά έκφραστεί κανείς μ’ αυτές, όσο πιά καλά μπορεί νά μιλήσει και νά γράφει. Άρα ή γλώσσα και ή γραφή της δέν είναι παρά ένα μοναχά πράγμα. Έκφραστές τής ανθρώπινης ζωής, τής ανθρώπινης ψυχής άπ’ όπου πηγάζουν.

ΜΑΡΙΑ ΔΕΛΗ

Σήμερα έξ αιτίας τής ακατάπανστης ανάπτυξης τής έπιστήμης και τής τεχνολογίας

τά πάντα αλλάζουνε γύρω μας. Καί έμεις δελχουμε ότι προσαρμοζόμαστε σ’ αυτές τίς αλλαγές. ‘Η άλληθια όμως είναι ότι θά ζούσαμε πολύ καλλίτερα στίς συνθήκες τής ζωής τού παρελθόντος. Καί αυτό γιατί σήμερα προσπαθούμε νά καταλάβουμε τόν κόσμο πού έμεις αλλάξαμε και αλλάζουμε μιλώντας μιιά γλώσσα πού χρησιμοποιούσαν οι παλαιοί γιά νά καταλάβουν τόν έντελώς διαφορετικό δικό τους κόσμο.

ΡΕΝΑΤΑ ΛΑΛΙΩΤΗ

Τή ζωή τή νιώθουμε και θέλουμε νά τή φωνάζουμε. Ψάχνουμε νά βρούμε τίς φράσεις πού άνταποκρίνονται στήν πραγματικότητα, πού άποδίδουν πιστά ό,τι ύπάρχει. Μιλάμε γιατί δεχόμαστε έρεθίσματα, γιατί αισθανόμαστε. Καί άνάλογα μέ τήν κατάσταση τήν όποία ζούμε βρίσκουμε και τόν τρόπο πού θά πεί τὰ συμβαίνοντα, ή λέξεις είναι ή κραυγή. Καί όσο πιά έλεύθερος είναι ό λόγος από φόβους, τόσο πιά ζωντανός και ζεστός. Έτσι παρουσιάζεται τó θάδι του λόγου σέ άπλους λαϊκούς ανθρώπους πού, άτυποποίητα, κáνουν τή ζωή κουνέντες. Γιατί ή ζωή δέν κλείνεται σέ πλαίσιο και τήν άποδίδει μόνο ή άρτιασίδωτη, αδόξηρη και φλεγόμενη φράση, πού κλείνει μέσα της όλη τή χαρά, τή πίκρα, τόν καημό και τó τραγούδι τών ανθρώπων βιωμάτων. Τό ίδιο συμβαίνει και στή γραφή τής γλώσσας. ‘Η ζωή κραζει κι ή γραφή άνθίζει όταν ή ένέργεια τού «γράφειν» είναι αδόξηρη ξέσπασμα τού ανθρώπου.

‘Ο άνθρωπος πού θέλει νά γράφει δέ μιλιέται σέ καλόηπια προκατασκευασμένα από άλλους ζένους μέ τή δικιά του ιδιοσυγκρασία, νοοτροπία και προγενέστερους τής έποχής του ή έστω σύγχρονούς του. Γιατί ό καθένας μας είναι διαφορετικός άπ’ τούς άλλους, μέ τίς δικές του έμπειρίες και τή δικιά του κοσμοθεωρία. Είναι λοιπόν φυσικά αδύνατο νά έκφραστεί μέ ξένα σ’ αυτόν μέσα. Θά βρεί τόν δικό του τρόπο έξωτερικεύσης τών συναισθημάτων του, πού θά τού τόν έπιβάλει ή χαρακτηριστική του. Έτσι ή γλώσσα και ή γραφή γίνονται βγανα τής ζωής και ή κάθε ανθρώπινη όντότητα είναι ό έαυτός της.

Γ. ΜΕΤΑΞΑΣ

Οι λέξεις, τὰ στοιχεία μιιάς γλώσσας, είναι τὰ σύμβολα άντικειμένων και έννοιών πού δημιουργήσε ό άνθρωπος μέ τήν πρόοδο τού πολιτισμού. Μέ τή γλώσσα έκφράζει τὰ στοιχεία τής ζωής του, τού είναι του πού παίρνει νόημα από τήν ίδια ακριβώς τή γλώσσα. Συλλαμβάνει ό άνθρωπος έννοιες και ιδέες έφ’ όσον έχει τήν δυνατότητα νά τίς παρουσιάσει μέ κάποιο σύμβολο. ‘Η γλώσσα προσδίδει εύστροφία τού πνεύματος και τήν ψυχοσύνθεση τών ανθρώπων πού τή δημιούργησαν.